

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Libelli Cvivsdam Antverpiæ Nvper Editi Contra
Serenissimvm D. Ioannem ab Austria, Gubernatorem
generalem inferioris Germaniæ, qua parte conscientiæ, vt
vocant, libertas in eo requiritur, breuis & ...**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Vigesimo, quibus quamq[ue] iustis de causis Iudaeos ecclesia tolerarit,
passaq[ue] sit su[a]e superstitionis ritus exercere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30345

in Hollandia & Zelandia? nōne palam est nihil illic minus etiamnum seruari, quā Gādensis pacificationis leges? Num in illis aut contumeliæ, aut probra cessant ecclesiasticorū, aut vincula, aut cædes, aut exilia cōquiescunt? Quæ utinā prouinciæ reliquas suo satis exemplo mouissent, nō nūc dolentes vetus illud ac tritū vsurpare cogemur:

Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

CAPVT
XX.

HACTENVS ijs breuiter refutatis quæ in libello memorato causam religionis attingebāt, iam hic finem feceram, nisi de Iudæis paucula quædā adiungenda putauissem, non aliena (vt arbitror) ab instituto futura, cum illinc quoque peti soleat nō contemnendum argumentū, ad cōprobendam hanc tā prodigiosam in religione libertatē. Iudæis igitur, suis in synagogis atq; ædibus, libera permittitur auitæ religionis obseruatio, neque sibi in eos Ecclesia ius exercēdæ potestatis vsurpat, qui sese illi neque volūtate vnquā, neq; eiusdem religionis professione submiserūt. Quid enim mihi, ait Paulus, de his qui foris sunt, iudicare? Sed etsi illos cogere Ecclesia iure posset ad Christianæ religionis amplexum, neque vllā permittere in sua religione libertatē, iustis tamē grauibsq; rationibus, quamobrē eos præ hæreticis atque schismaticis toleraret, moueretur. Primū, quod veritatem

litatem habet singularem antiquæ gentis, ac
 religionis quondam diuinitus institutæ, sed
 modo figuris vmbriticorū sacramentorum
 impletis, superstitionis, quotidiana quædã &
 oculis ipsis mota cõsideratio. Quippe eorū
 quæ Christiani credimus ac tenemus, testes
 habemus eos, qui hostes cū sint nostri, sem-
 perque fuerint, ac suam de Christianorum
 iniriis ac progressu testificationē à suis ma-
 ioribus, nõ ab ecclesia, sicuti hæretici, acce-
 perint, venire nõ possunt in suspicionē cal-
 lidæ fictionis, tanquã illas res à Christo, eius-
 que discipulis gestas, aut illos legis veteris
 prophetarumq; libros tãto ante Christianæ
 religionis exortum conscriptos, in gratiam
 nostri confinxerint. Ipsæ quoque illorū cæ-
 remonia, quæ à Deo iam olim institutæ fue-
 rūt, neq; ob aliud vitiosæ modo sunt, quàm
 quod rebus, quæ per illas prænunciabantur,
 exhibitis, non sine sacrilego mendacio reti-
 nentur, testimonium etiam nunc perhibent
 lucenti in orbe terrarū euangelicæ veritati.
 At ritus gentilium, non bonus vnquam, sed
 abominandus semper fuit: ideoq; hūc Apo-
 stoli in Christianis nullo modo tolerarūt, cū
 ab iis si Iudæi essent, ad tēpus Iudaicos ritus
 obseruari permetterēt, donec mortuæ legis
 funus ad sepulchrū quodã modo merito cū
 honore deferretur. Doctrinã quoq; hæreticã

non Deus tradidit aliquando, sed diabolus
seminavit, & si qua eius occasione in Eccle-
sia Christi nascatur utilitas, non id erro-
ri per sese pernicioso, sed diuinæ gratiæ &
miserationi tribuendū est, qua diligentibus
Deum omnia conuertuntur in bonum his
qui secundū propositum vocati sunt san-
cti. Nam quod subinde hæretici, dum mu-
tuis inter se dissidijs conflistantur, Catho-
licorum causam adiuuant, firmisque sape
rationibus atque idoneis testimonijs corro-
borant, non id qua parte hæretici sunt fa-
ciunt, sed qua parte à Catholica doctrina
non discedunt, & secum aliquid de Eccle-
siæ bonis, cum ex nobis exirent, detulerunt.
Velut cum Lutherus Dominici corporis in
Eucharistiæ Sacramento profitetur esse ve-
ritatem, atque id ipsum omnis generis argu-
mento confirmat contra Caluinum. Velut
cum Brentium ceteræ sectæ vehementer
oppugnant, falsoque asseri, Christi corpus
omnibus simul in locis esse, perspicuis con-
uincunt argumentis. Quibus in concerta-
tionibus non hoc illos hæreticos facit quod
utiliter pro nobis astruunt, sed id quo do-
ctrinæ Catholicæ pertinaci animositate re-
sistunt. Quod si ex Christianis hæretici fie-
rent, qui ea quæ à Iudæis sunt, obseruari à
Christianis quoque oportere profiterentur
(quod

(quod nonnullis ab schismatibus factum memoriae proditum est) & hos Ecclesia iure suo, propter Dominicum characterem reuerti compelleret, & perniciose doctrinae seminationem merito cohiberet. Qui autem suis ex progenitoribus Iudaei sunt, etiam hoc nomine praeter alios tolerantur, quod traditas sibi caeremonias simpliciter obseruant, neque quod faciunt, populis Christianis sic esse faciendum, aliqua doctrinae professione persuadere nituntur. Itaque D. Augustinus quod scriptum est in Psalmo: Deus ostendit mihi super inimicos meos. Ne occideris eos, nequando obliuiscatur populi mei, seu, ut ipse legit, nequando obliuiscatur legis meae; posse dicit de Iudaeis intelligi, tanquam diceretur apertius: Istos ipsos qui me occiderunt inimicos meos, tu noli e medio tollere. Itaque Iudaei (inquit) manent cum signo, neque sic victi sunt ut a victoribus absorberentur. Non sine causa Cain ille est, qui cum fratrem occidisset, posuit in eo Deus signum, ne quis eum occideret. Hoc est signum quod habent Iudaei. Tenent omnino reliquias legis suae, circunciduntur, sabbatha obseruant, Pascha immolant, azyma comedunt. Occisi non sunt, propterea quod gentibus credentibus necessarij forent. Nimirum ut in ramis superbiae praecisis, inserto

E 5 Deus

Deus misericordiam suam demonstraret oleastro. Et paulo post aliam utilitatem adiungens: Si forte (inquit) quando paganus aliquis dubitauerit, cum ei dixerimus prophetias de Christo, ad quarum evidentiam obstupescit, & admirans putauerit à nobis esse conscriptas, de codicibus Iudæorum probamus, quia hoc totum antè prædictum est. Et Epistola 59. ad Paulinum ad quæst. 9. Ipsa (inquit) Prophetia quid aliud nisi à nostris putaretur esse conficta, si non de inimicorum codicibus probaretur? Ideo ne occideris eos, ne ipsius gentis nomen extinxeris, nequando obliuiscantur legis meæ. Has igitur ob causas Iudaicos ritus Ecclesia tolerauit, Iudæisque, cum quieti essent, nulloque perfidia suæ scelere Rempublicam perturbarent, suam in Iudaica superstitione concessit libertatem. Quin nec illos inuitos cogi ad professionem Christianam ut probaret adduci potuit: cum non defuissent in Ecclesia principes, qui id imprudenti zelo, faciendum esse putauissent. Quid enim ad salutem prodesse queat, si quem reclamantem, inuitumque baptizes? Imo verò nec citra iniuriam id fiebat diuini sacramenti, cuius ad susceptionem admittendus est nemo, nisi qui se cordis sincera conuersio.

uersione præbuerit dignum. Hinc igitur
 illa sunt in concilio Toletano quarto: De *Canon. 55.*
 Iudæis præcepit sancta synodus, nemini de-
 inceps ad credendum vim inferre. Cui e-
 nim vult Deus miseretur, & quem vult in-
 durat. Non enim tales inuiti saluandi sunt,
 sed volentes, vt integra sit forma iustitiæ.
 Sicut enim homo propria arbitrij volunta-
 te serpenti obediens perijt: sic (vocante se
 gratia Dei) propriæ mentis conuersione
 quisque credendo saluatur. At verò de his
 qui iam fuerant initiati, si forte à Christiana
 professione resiliissent, multo aliter loqui-
 tur. Hos enim & reuocari vult, & redire
 compelli, vt teneant quod semel suscepe-
 runt, & vitam agant suæ professioni con-
 gruenter. Qui (inquit) iam pridem ad
 Christianitatem venire coacti sunt, (sicut
 factum est temporibus religiosissimi prin-
 cipis Sisebuti) quia iam constat eos sacra-
 mentis diuinis associatos, & baptismi gra-
 tiam suscepisse, & chrismate vnctos esse, &
 corporis Domini & sanguinis extitisse par-
 ticipes, oportet vt fidem etiam, quam vi vel
 necessitate susceperunt, tenere cogantur,
 ne nomen Domini blasphemetur, & fi-
 des quam susceperunt contemptibilis ha-
 beatur. Et canone sequenti: Iudæi qui
 ad fidem Christianam promoti, abominan-
 das

das circuncisiones, & alios Iudaicos vsus exercuerint, pontificali authoritate corrigantur, & ad cultum Christiani dogmatis reuocentur. Nihil hæc igitur eorum patrocinantur votis, qui sub professione Christiana, fidem deserunt, & sibi tamen libertatem, quæ Iudæis negata non sit, concedi postulant. Quin potius vt in eos Iudæos, qui baptismum susceperant, ius suæ potestatis Ecclesia mater exercuit: ita & in hos omnino potest, magisq; debet exercere: quòd & insolentia morum multis infirmioribus ruinam afferant, & docendo corrumpant. Reuocandi sunt prorsus ad Ecclesiæ leges, quibus se cum baptizarentur, submiserunt, atque ordine constituto, iniicienda sunt euaganti frena licentiæ.

CAPVT
XXI.

2. Cor. 13.

*Damnatu
in concilio
generali
Viennensi.*

NEC verò est quod de spiritu Dei gloriantur tãquam liberi, quia dixerit Apostolus: Vbi spiritus Domini, ibi libertas. Solent enim hoc in ore habere, nec dubitant diuini verbi gladio quasi sibi præcidere habenas quibus utiliter regebantur. Ac fuit etiam hæc olim in Germania Begardorum & Beguinarum absurda persuasio, vt assererent homines in hac vita perfectos, & spiritu præditos libertatis, non esse humanæ obnoxios obedientiæ, neq; ad vllius Ecclesiastici præcepti obseruationem obstringi. Nempe quia